

Sygnatura akt I C 76/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 31-03-2014 r.

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Angelika Lewandowska

Protokolant: st sekr sąd Małgorzata Urban

po rozpoznaniu w dniu 17.03.2014r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. J., A. J., R. J., P. J. (1)**

przeciwko (...) **S.A. z siedzibą w W.**

o zadośćuczynienie

1. Zasądza od pozwanej na rzecz powódki J. J. kwotę 150 000 (sto pięćdziesiąt tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 19.05.2013r do dnia zapłaty,
2. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda A. J. kwotę 150 000 (sto pięćdziesiąt tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 19.05.2013r do dnia zapłaty,
3. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda R. J. kwotę 50 000 (pięćdziesiąt tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 19.05.2013r do dnia zapłaty,
4. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda P. J. (1) kwotę 70 000 (siedemdziesiąt tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 19.05.2013r do dnia zapłaty,
5. Oddala powództwa w pozostałym zakresie.
6. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda R. J. kwotę 2550 złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych.
7. Znosi koszty zastępstwa procesowego między stronami.
8. Nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Koninie) kwotę 18 802,50 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.
9. Odstępuje od obciążania powodów nieuiszczonymi kosztami sądowymi w pozostałym zakresie.
10. Oddala wniosek powodów o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

SSO Angelika Lewandowska

Sygn. akt I C 76/13

UZASADNIENIE

Powodowie: J. J., A. J., R. J., P. J. (1) wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz każdego z powodów kwoty 300 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia w związku z wypadkiem, w którym poniósł śmierć P. J. (2) a także o zasądzenie na rzecz każdego z osobna powodów kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powodowie wywodzili, że w dniu 28.12.2008 r. S. K.– posiadający umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wykupioną u pozwanego spowodował wypadek drogowy w wyniku którego P. J. (2) – syn powodów J. J. i A. J. a brat powodów R. J. i P. J. (1) – doznał rozległych obrażeń i na skutek wypadku stał się inwalidą bez zdolności do wykonywania zatrudnienia, wymagał stałej respiracji, został pozbawiony możliwości normalnego życia. Na skutek wypadku wymagał stałej opieki medycznej i pomocy innej osoby. Niestety w następstwie doznanych obrażeń zmarł w dniu 10.07.2011r. W wyniku tego zdarzenia powodowie cały czas przeżywają cierpienia i ból po śmierci najbliższego. Mają traumę, która będzie trwała do końca ich życia. Wierzyli, że P. nawet porażony cztreokończynowo będzie mógł funkcjonować w ich rodzinie. Dokonali ogromnych nakładów na remont domu przystosowując go do potrzeb osoby niepełnosprawnej. Nocami i dniami czuwali nad jego łóżkiem, albowiem nie chcieli aby doszło do awarii respiratora oddychającego za P. czy też jego zadławienia. Żałoba po zmarłym na dal się nie zakończyła a powodowie nie mogą dojść do siebie.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. w W. wniósł o oddalenia powództwa w całości i zasądzenie od powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwany potwierdził, iż prowadził postępowanie szkodowe w związku z wypadkiem drogowym jaki zaistniał w dniu 28.12.2007 r. , a w wyniku którego obrażeń ciała doznał P. J. (2)- syn i brat powodów a także że sprawca wypadku posiadał wykupione w pozwanym zakładzie ubezpieczeń ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów. Pozwany przyznał i wypłacił P. J. (2) odpowiadające rozmiarom szkody zadośćuczynienie i odszkodowanie. Wypłacał również na jego rzecz stosowną rentę wypadkową. Pozwany zarzucił, że do dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu powodowie nie występowali do niego z roszczeniami z art. 446 § 4 kc. Pozwany zarzucił, że powodowie nie udowodnili by śmierć P. J. (2) po trzech latach od wypadku komunikacyjnego pozostawała w związku przyczynowym z wypadkiem z dnia 28.12.2007 r. Nadto wskazał, że wysokość zgłoszonych żądań jest znacznie zawyżona i oderwana od realiów.

Sąd ustalił, co następuje:

P. J. (2) był synem powódki J. J. oraz powoda A. J. a także bratem powoda R. J. oraz bratem bliźniakiem powoda P. J. (1). P. J. (2) rozpoczął w październiku 2007 r. studia dzienne na Politechnice we W. na kierunku ochrona środowiska. Do chwili rozpoczęcia studiów mieszkał wraz z rodzicami oraz bratem P. w jednym domu. Powód P. J. (1) był bratem bliźniakiem P. J. (2). Bracia spędzali ze sobą czas, razem chodzili do szkoły, grali w piłkę, wspólnie odrabiali lekcje, pomagali sobie, nie mieli potrzeby spotykania się z kolegami bo wystarczyło im własne towarzystwo. Byli w tej samej szkole średniej i skończyli Technikum Ochrony Środowiska. Po skończeniu tej szkoły P. J. (1) podjął studia na kierunku inżynierii środowiska w T., natomiast P. J. (2) na Politechnice we W.. Po rozpoczęciu studiów P. J. (2)przynajmniej raz w miesiącu przyjeżdżał do rodzinnego domu.

Powód R. J. był cztery lata starszy od brata P.. Od 2002 r. rozpoczął studia we W. i tam mieszkał na stacji. Przynajmniej raz w miesiącu przyjeżdżał do rodzinnego domu gdzie spotykał się z rodzicami i braćmi. Po rozpoczęciu studiów przez P. we W. bracia mieli częsty kontakt – spotykali się, spędzali razem czas, zwiedzali razem miasto, chodzili do klubów. R. pomagał P. w matematyce. Od 2007 r. R. J. podjął studia we Francji. Na święta Bożego Narodzenia 2007 r. R. J. przyjechał do rodzinnego domu. W dniu 28.12.2007 r. uczestniczył wraz z bratem P. w wypadku samochodowym. Na skutek wypadku P. J. (2) doznał rozległych obrażeń w postaci urazu wielonarządowego ze złamaniem kości twarzoczaszki (zatoki szczękowej, czołowej i kości nosa), urazu kręgosłupa szyjnego ze złamaniem kręgu II i wgłębieniem a także łuku tylnego kręgu I, co spowodowało porażenie czterokończynowe, chorobę realnie zagrażającą życiu jak też ciężkie kalectwo. Po wypadku P. J. (2) został przewieziony do Wojewódzkiego Szpitala w K. gdzie przebywał na intensywnej terapii od 28.12.2007 r. do 03.01.2008 r. Rozpoznano u niego : uraz wielonarządowy,

złamanie trzonu kości udowej lewej, złamanie głowy kości promieniowej kończyny górnej prawej, złamanie kości nosa, złamanie przedniej ściany zatoki czołowej, złamanie przedniej ściany zatoki szczękowej, złamanie zęba kręgu C2 z wgłobieniem, złamanie łuku tylnego prawego C1, porażenie cztero kończynowe. Ze szpitala w K. R. J. został przewieziony do Szpitala (...) w B. Katedry i Kliniki (...), gdzie przebywał w dniach od 03.01.2008 r. do 08.01.2008 r. Następnie przewieziono go ponownie do szpitala w K. gdzie przebywał przez kilka miesięcy. Po zakupie agregatu prądotwórczego do obsługi respiratora oraz wyposażenia koniecznego do obsługi porażonego cztero kończynowo pacjenta został przewieziony do domu rodzinnego w P.. Powodowie nie mogąc się pogodzić ze stanem zdrowia P. podjęli szereg działań aby ustalić w jaki sposób można mu pomóc. Zwracali się do najlepszych specjalistów w Polsce celem konsultacji stanu zdrowia ich bliskiego. Zapewnili mu rehabilitację przez 6 dni w tygodniu. Na skutek wypadku P. J. (2) stał się inwalidą potrzebującym stałej pomocy i opieki osób trzecich przez 24 godziny na dobę. Opiekę polegającą na codziennej toalecie, karmieniu, ubieraniu, zmianie pozycji sprawowali przy nim rodzice oraz brat P. J. (1), który studiując nie daleko domu mógł włączyć się do codziennej opieki nad bratem. Opieka nad P. wymagała stałej obecności jego najbliższych w domu. Bliscy czuwali przy P. mając świadomość, że przypadkowe odłączenie rurki od respiratora grozi śmiercią. Nadto nawet nocą konieczne było odsysanie, stąd jego stan wymagał obecności przy jego łóżku również nocą. Powód A. J. przestał wyjeżdżać w trasy zagraniczne, albowiem chciał być bliżej domu, bo wiedział, że codzienna pielęgnacja syna przerasta możliwości żony i syna P.. Aby zapewnić P. J. (2) jak najlepsze warunki rodzina poczyniła szereg inwestycji przystosowując dom do funkcjonowania osoby niepełnosprawnej- zrobiono podjazd, balkon, wyłożono podwórko kostką tak by P. mógł wyjeżdżać wózkem inwalidzkim, przebudowano łazienkę, zamontowano w niej wannę z masażem, zamontowano windę przenoszącą chorego z łóżka do wanny, kupiono samochód do przewozu. Rodzice powoda oraz jego brat P. J. (1) skupili się na codziennej pomocy P.. Wierzyli że ich zaangażowanie pozwoli mu na funkcjonowanie i mimo trudnej sytuacji zdrowotnej będzie mógł przy ich wsparciu cieszyć się życiem. J. J. zrezygnowała z pracy aby być przy synu przez cały czas. W 2010 r. powód R. J. bronił swoją pracę doktorską. Podczas uroczystości obrony pracy zadeedykował swoją pracę doktorską choremu bratu. Na tydzień przed śmiercią P. jego brat R. J. skończył naukę we Francji i wrócił do Polski. Cieszył się że będzie mógł zaangażować w opiekę nad bratem. Gdy studiował we Francji to kontaktował się przy pomocy Internetu, albowiem brat mógł obsługiwać komputer. Rozmawiali ze sobą w każdy weekend a także w tygodniu. Rehabilitacja P. J. (2) przynosiła niewielką poprawę jego stanu polegającą na coraz dłuższych okresach oddychania bez respiratora oraz poruszaniu palcami. Niespodziewanie nastąpiło załamanie stanu zdrowia i P. J. (2) zmarł w szpitalu 10.07.2011 r. W karcie statystycznej do karty zgonu jako przyczyną wyjściową śmierci wskazano uraz rdzenia kręgowego przed wielu laty, jako przyczynę wtórną- cewnikowanie pęcherza moczowego a jako przyczyną bezpośrednią – sepsę. Po śmierci P. J. (2) powodowie stali się zamknięci. Przed wypadkiem syna byli osobami kontaktowymi i towarzyskimi. Zarówno J. J. jak i A. J. mają obecnie problem żeby wyjść z domu, spotkać się z rodziną czy uczestniczyć w rozrywkach. Z energicznych, przedsiębiorczych ludzi stali się osobami cierpiącymi na depresję, pozbawionymi aktywności życiowej. W momencie śmierci zawałił im się cały świat. Mimo upływu czasu rodzice P. J. (2) potrafią rozplakać się przy innych osobach kiedy wspominają zmarłego syna. Powodowie: J. J. i P. J. (1) codziennie odwiedzają jego grób, nawet jak gdzieś zdarza się im wyjechać, to i tak wieczorem odwiedzają cmentarz. Powód A. J. jest na cmentarzu w każdą sobotę i niedzielę a także w tygodniu. Powód R. J. jako że nie mieszka w rodzinnej miejscowości na cmentarzu pojawia się przy okazji odwiedzin domu rodzinnego – wtedy wspólnie z rodziną w niedziele udaje się na grób brata. Na jego grobie zawsze są kwiaty i palą się znicze. W domu rozstawionych jest wiele jego fotografii. Powód A. J. walczył o zdrowie syna i był psychicznie najsilniejszy spośród członków rodziny, najbardziej wierzył, że syn wyzdrowieje, starał nie pokazywać na zewnątrz że przeżywa wypadek, tłumił emocje i starał się znajdować pozytywne aspekty w tej trudnej dla całej rodziny sytuacji. Po wypadku stał się płacziwy, obojętny wobec żony, na niczym mu nie zależało, zaczął mieć problemy ze snem, chodził od okna do okna, nie mógł sobie znaleźć miejsca, był poddenerwowany. Nie zależało mu na pracy, nawet na tym czy będzie pracował czy też zostanie zwolniony. Żona przekonała go aby udał się na wizytę do psychiatry. Podjął leczenie i bierze leki antydepresyjne po których i zaczyna odnajdować sens w życiu. Biegła psychiatra stwierdziła u powoda zaburzenia depresyjne adaptacyjne. Z uwagi na podjęta przez powoda farmakoterapię istnieje szansa na poprawę jego samopoczucia i funkcjonowania

Powódka J. J. na skutek przewlekłych objawów stresu pourazowego i objawów depresji reaktywnej podjęła leczenie u psychiatry. Jej nastrój się poprawił, ale nadal ma poczucie lęku o innych członków rodziny, trudno jej swobodnie

poruszać się samochodem, obawia się o bezpieczeństwo innych, przeżywa objawy wegetatywne w miejscu wypadku. Śmierć syna spowodowała u niej długotrwały rozstrój w zakresie zdrowia psychicznego. Obecnie systematycznie przyjmuje leki psychotropowe.

Biegła psychiatra stwierdziła że u rodziców zmarłego dostrzega się objawy chronicznego stresu, zaburzenia depresyjne oraz zespół stresu pourazowego. Powodowie P. J. (1) i R. J. na skutek śmierci brata nie doznali długotrwałego uszczerbku na zdrowiu psychicznym, nie podejmowali leczenia specjalistycznego, nie występują u nich objawy zespołu stresu pourazowego. Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zeznania świadków: B. G. (k.98, nagranie 00:30:43-00:49:02), A. G. (k.98v, nagranie 00:50:29-01:01:09), E. K. (k.97v, nagranie 00:05:32-00:29:13), D. O. (k.98v, nagranie 01:01:55-01:19:40), zeznania powodów: A. J. (k.135, nagranie 00:14:56-00:23:27, k. 79v, nagranie 00:13:17-00:22:09), J. J. (k.135, nagranie 00:02:52-00:12:28, k. 79, nagranie 00:02:23-00:09:46), R. J. (k.135v, nagranie 00:30:45-00:33:38, k.80, nagranie 00:24:58-00:37:04), P. J. (1) (k. 135v, nagranie 00:25:16-00:29:42, k.80, nagranie 00:37:18-00:48:21), dokumenty zawarte w aktach szkodowych, kartę statystyczną do karty zgonu (k.31). Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków oraz powodów, albowiem były one spójne, konsekwentne i wzajemnie się uzupełniały a nadto stan emocjonalny powodów znalazł odzwierciedlenie w opinii biegłej. Za w pełni przydatną Sąd uznał opinię biegłej, albowiem była ona rzetelna i logiczna, a wyciągnięte z niej wnioski przekonywujące. Zaznaczyć należy, że opinia ta nie została zakwestionowana przez żadną ze stron.

Dokumenty, na podstawie których ustalono stan faktyczny Sąd uznał za całkowicie wiarygodne. Autentyczność i prawdziwość treści w nich zawartych nie były kwestionowane przez strony, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powodów zasługuje na częściowe uwzględnienie. Znajduje ono oparcie w treści art. 822 § 1 kc, zgodnie, z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Stosownie natomiast do treści art. 34 ust. 1 ustawy z dn. 22.05.2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. nr 124, poz. 1152) z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Roszczenie powodów znajduje podstawę prawną w art. 446 § 4 kc upoważniającym Sąd do przyznania zadośćuczynienia w przypadku śmierci osoby najbliższej. Wbrew zarzutowi pozwanego Sąd uznał, iż powodowie wykazali, że śmierć ich syna i brata miała związek z urazami doznanymi w wypadku drogowym z dnia 28.12.2007 r. Jako dowód w sprawie powodowie powołali kartę statystyczną do karty zgonu, z której treści wynika, iż bezpośrednią przyczyną zgonu P. J. (2) był uraz rdzenia kręgowego. Było okolicznością bezsporną, że uraz rdzenia kręgosłupa u P. J. (2) powstał na skutek wypadku drogowego, a zatem skoro pozwany kwestionował przyczynę zgonu i dowód w postaci karty zgonu, na którą powoływali się już w pozwie powodowie to on winien wykazać, że śmierć ta nie miała związku z wypadkiem. Pozwany tymczasem poza swoimi twierdzeniami nie powołał na okoliczność tą żadnych wniosków dowodowych. Należy zauważyć, iż zadośćuczynienie za krzywdę jest swoistą postacią odszkodowania, którego celem jest rekompensowanie uszczerbku w dobrach osobistych (szkody niemajątkowej), oczywiście w takim zakresie, w jakim taka rekompensata, ze względu na szczególnie charakter tych dóbr, jest możliwa za pomocą świadczeń pieniężnych. W literaturze podkreśla się fakultatywny i tym samym uznaniowy charakter zadośćuczynienia (por. G. Bieniek, Komentarz, s. 463 i nast.). W orzecznictwie wskazuje się, że zadośćuczynienie pieniężne ma na celu naprawienie szkody niemajątkowej wyrażającej się krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych, dlatego ustalając kwotę zadośćuczynienia należy mieć na uwadze rozmiar cierpień fizycznych związanych z zaistnieniem wypadku. Zadośćuczynienie musi mieć wysokość odczuwalną w taki sposób, aby w mniemaniu poszkodowanego, szkoda została naprawiona a w związku z tym wywołała pewne odczucie sprawiedliwości, dlatego też powinna być

odpowiednio wysoka (tak: SN w wyroku z dnia 19 maja 1998 r., II CKN 756/97, niepubl.). Reguła ta dotyczy także zadośćuczynienia na podstawie art. 446 § 4 k.c.

Przenosząc te ogólne rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż nie ma wątpliwości, że powodowie należą do najbliższych członków rodziny zmarłego P. J. (2), skoro był on synem powoda A. J. i J. J. oraz bratem powodów: P. J. (1) i R. J.. Nie ulega wątpliwości, że powodów łączyła ze zmarłym szczególna zażyłość i więź emocjonalna, albowiem wszyscy tworzyli szczęśliwą szanującą się rodzinę. Dowodem jak bardzo potrafili się wspierać i jak kochali P. J. (2) było to jak przeorganizowali swoje życie i z jaką troską, siłą, zaangażowaniem walczyli o poprawę stanu zdrowia ich bliskiego i zapewnienie mu komfortowych warunków dla dalszego życia. Na skutek śmierci syna powodowie A. J. i J. J. pozbawieni zostali wsparcia ze strony syna. Powodowie P. J. (1) i R. J. straciły natomiast osobę, na którą mogły zawsze liczyć, która była im bardzo bliska. Przeżyta tragedia znacząco wpłynęła na zachwianie poczucia bezpieczeństwa powodów oraz spowodowała, iż obecnie z lękiem patrzą w swoją przyszłość. Sąd wziął również pod uwagę, że poczucie doznanej przez powodów krzywdy zwiększają okoliczności w jakich doszło do utraty życia przez P. J. (2), a mianowicie P. J. (2) zmarł kiedy jego bliscy myśleli że najgorsze chwile po wypadku mają za sobą i liczyli, że stan jego zdrowia będzie ulegał stopniowej poprawie .

Mając powyższe rozważania na uwadze Sąd uznał, iż kwota zadośćuczynienia należna powodom A. J. i J. J. - rodzicom zmarłego P. J. (2) winna wynieść dla każdego z powodów po 150 000 zł. Z kolei kwota, która należy się powodowi R. J. tytułem zadośćuczynienia za śmierć brata to kwota 50 000 zł, natomiast kwota należna powodowi P. J. (1) stanowi kwotę 70 000 zł. Sąd różnicował kwotę należną barciom zmarłego uznając, że P. J. (1) jako brata bliźniaka łączyły ze zmarłym silniejsze więzi, które w naturalny sposób uległy jeszcze większemu zacieśnieniu na skutek uczestniczenia w codziennej opiece i pielęgnacji brata. Sąd oddalił powództwa w pozostałym zakresie uznając, iż żądanie każdego z powodów jest nadmiernie wygórowane, tymczasem zadośćuczynienie nie może być nadmierne a jego wysokość musi być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Nie bez znaczenia w niniejszej sprawie przy ustaleniu wysokości zadośćuczynienia dla rodziców P. J. (2) miało to, że nie był on jedynym dzieckiem powodów, co stwarza możliwość otrzymania na starość wsparcia ze strony ich pozostałych synów. Z kolei przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia dla braci P. J. (2) wpływ miało to, że powodowie są w wieku, w którym istotne staje się własne życie- powód R. J. stworzyła już rodzinę, natomiast powód P. J. (1) zapewne niedługo ją założy. Sytuacja ta daje możliwość łatwiejszego niż w przypadku rodziców P. J. (2) pogodzenia się ze śmiercią brata. Nadto ich stan psychiczny nie wymagał wparcia ze strony fachowców i farmakologii tak jak w przypadku rodziców.

O odsetkach Sąd orzekł na podst. art. 481 § 1 i § 2 kc w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych biorąc pod uwagę 30-dniowy termin na spełnienie świadczenia przez pozwanego od dnia zgłoszenia szkody tj., od doręczenia odpowiedzi na pozew, albowiem powodowie dopiero w pozwie zgłosili żądanie zadośćuczynienia. W pozostałym zakresie żądanie o odsetki oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 98 kpc zasądzając od pozwanego na rzecz powoda R. J. kwotę 2550 zł tytułem zwrotu opłaty sądowej w części w jakiej wygrał on sprawę (15 000 x 17%). Na podst. art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) Sąd nakazał pobrać od pozwanego nieuiszczone koszty sądowe w części w jakiej przegrał on sprawę (50% opłata od pozwu A. J. + 50% opłaty od pozwu J. J. + 23% opłaty od pozwu P. J. (1) + 50% kosztów opinii biegłego). Sąd odstąpił od obciążenia powodów nieuiszczonymi kosztami sądowymi mając na uwadze oceny charakter niniejszej sprawy oraz zniósł koszty zastępstwa procesowego między stronami.

SSO Angelika Lewandowska